

Terörizmin Siyaseti: Güç, Sempathy ve Hukukun Seçici Uygulanması

Modern siyasi söylemde “terörizm” kelimesinden daha ağır ya da daha muğlak çok az kelime vardır. Aynı anda hem ahlaki bir kınama, hem hukuki bir sınıflandırma hem de şiddet ya da baskının gerekçesidir. En önemlisi, **siyasi bir silahtır**, seçici ve çoğu zaman tutarsız bir şekilde kullanılır. Onlarca uluslararası anlaşma ve tanıma rağmen, terörizmin evrensel olarak kabul edilmiş bir hukuki standardı hâlâ yoktur; bunun nedeni kavramın doğası gereği belirsiz olması değil, **etiketinin bizzat güç tarafından şekillendirilmesidir**.

Bu tutarsızlığın merkezinde tehlikeli bir çifte standart vardır: **devlet-dışı aktörlerin eylemleri kolayca terörizm olarak mahkûm edilirken, işlevsel olarak aynı eylemler tanınmış devletler tarafından yapıldığında “askeri operasyon”, “misilleme” veya “yan hasar” gibi terimlerle aklanır**. Bu sadece sözcük oyunu değildir; kimin meşru sayılacağını, kimin şiddeti kabul göreceğini ve kimin acısının tanınacağını derinden etkiler.

Filistin mücadelesi bu çifte standardın açık ve sürekli bir örneğidir. Filistinliler şiddet kullandığında (işgale direnmek, toprağı geri almak ya da sistematik hak gasplarına karşı protesto etmek için) bu eylem baskın güçler tarafından neredeyse her zaman “terörizm” diye etiketlenir. İsrail güçleri orantısız güç kullandığında, mülteci kamplarını bombaladığında, yurtdışında liderleri suikastla öldürdüğünde ya da yerleşimci pogromlarını mümkün kıldığında ise tepki genellikle ulusal güvenlik diliyle çerçevelenir, terörizm diliyle değil.

Bu yazı şunu savunur: **terörizm etiketinin uygulanması esasen hukuki değil, siyasidir**. Bu, **güçlü devletlerin çıkarlarını ve sempatilerini yansıtır**, hukuki normların tutarlı uygulanmasını değil. Dahası, **Filistinlilerin uluslararası hukuk altında eşit muamele talebi, Aydınlanma’nın temel mücadelesini yansıtır**: keyfi ayrıcalıkların reddi ve **hukukun herkese –bireylere, halklara ve devletlere– eşit uygulanması** gerektiği ısrarı.

BM Genel Kurul Kararı 49/60 ve Terörizmin Hukuki Tanımı

1994’te kabul edilen **Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararı 49/60**, terörizmi evrensel bir şekilde tanımlamaya çalışmıştır. Ekindeki Uluslararası Terörizmin Ortadan Kaldırılmasına Yönelik Tedbirler Bildirgesi şunları kınar:

“Genel halkta veya bir grup insanda ya da belirli kişilerde terör hali yaratmak, bir nüfusu korkutmak ya da bir hükümeti veya uluslararası kuruluşu bir şey yapmaya ya da yapmamaya zorlamak amacıyla ölüm veya ağır bedensel yaralanma meydana getirme ya da rehine alma niyetiyle, sivillere karşı da dahil olmak üzere işlenen suç niteliğindeki eylemler.”

Önemli olan, kararın tanımında **devlet ve devlet-dışı aktörler arasında ayrım yapmamasıdır**. Kriterler açıktır: **sivillere yönelik kasıtlı şiddet** ki amacı **korkutmak**,

zorlamak veya siyasi sonuç elde etmektir, terörizmdir. Prensipte bu her aktöre –devlet olsun veya olmasın– uygulanabilir.

Uygulamada ise karar **devlet eylemlerine neredeyse hiç uygulanmamıştır**, tam olarak tanımı karşılarsalar bile. Sebep hukuki belirsizlik değildir. Sebep, **güçlü devletleri veya müttefiklerini adıyla utandırma konusundaki siyasi isteksizliktir**. Devlet-dışı aktörler aynı şeyi yaptığında “terörizm” etiketi anında ve tartışmasızdır. Devletler yaptığında –özellikle tanınmış, askeri olarak baskın veya jeopolitik olarak uyumlu devletler– etiket belirgin şekilde yoktur.

Devlet vs. Devlet-Dışı: Uygulamada Çifte Standart

İsrail devlet güçleri tarafından gerçekleştirilen çok sayıda operasyon –devlet öncesi Haganah ve Irgun’dan modern IDF ve Mossad’a kadar– **sivilleri hedef alma, toplu cezalandırma ve yurtdışında suikast** içermiştir. BMGK 49/60’un katı kriterleri altında bu eylemlerin çoğu **terörizm tanımına uyar**:

- **Qibya katliamı** (1953): 69 Filistinli sivil öldürüldü, çoğu kadın ve çocuk; “sızmayı caydırmak” için cezalandırma baskını.
- **Gazze harekâtları** (2008, 2014, 2021, 2023–25): Binlerce sivil öldürüldü, BM okulları ve hastaneleri bombalandı, gıda ve su ablukaları –çoğunlukla karşı-terörizm diye gerekçelendirildi, oysa etkisi **tüm bir nüfusu korkutma** eylemlerinden ayırt edilemez.
- **Wrath of God suikastları** (1970’ler): Avrupa ve Orta Doğu’da şüpheli militanları –ve bazı durumlarda sivilleri– öldürmek için araba ve posta bombaları.
- **Yerleşimci şiddetini mümkün kılma**: Huwara gibi kasabalardaki pogromlardan Filistinli çiftçi ve çocuklara sistematik saldırılara kadar, yerleşimci şiddeti düzenli olarak **askeri koruma veya kayıtsızlık** görür ve fiilen devlet politikasının kolu olarak onaylanır.

Bu eylemlerin hiçbirisi uluslararası toplum –hatta BM’nin kendisi– tarafından “terörizm” diye tanımlanmaz. Kullanılan dil “misilleme”, “güvenlik” veya “askeri zorunluluk” dilidir. En fazla **uluslararası insancıl hukukun ihlali** olarak sınıflandırılır, savaş suçu veya orantısızlık ihlali olarak –terörizm olarak değil.

Filistin Şiddeti ve Etiketinin Evrenselliği

Buna karşılık Filistin şiddeti –askeri hedeflere yönelik olsa veya direniş olarak sunulsa bile– **evrensel olarak terörizm diye etiketlenir**. İkinci İntifada’daki intihar bombalarından Gazze’den roket ateşine kadar etiket anında ve mutlaklıdır. Hatta Filistinlilerin **şiddetsiz direnişi** –Boykot, Yatırımların Çekilmesi ve Yaptırımlar (BDS) hareketi gibi– bazı devletler tarafından suç sayılır veya “terörist destek” ile eş tutulur.

Asimetri açıktır: Filistinliler sonuçlarına göre yargılanır, bağlam ne olursa olsun. **İsrail niyetlerine göre yargılanır**, sonuçlar ne olursa olsun.

Tanırma, Sempati ve Gücün Rolü

Bu farklılık temel bir siyasi gerçektir: **terörizm etiketi hukuk organlarınca izole bir şekilde uygulanmaz, güçlü devletler, medya kurumları ve uluslararası örgütler**

tarafından stratejik ittifaklar ve siyasi sempatilerle etkilenererek uygulanır.

- **Devlet tanınması** meşruiyet verir. İsrail tanınmış bir devlet olarak güç kullanma egemen hakkına sahiptir. Filistinliler tam tanıma ve devletlikten yoksun oldukları için gayrimeşru aktör görülür –uluslararası hukuka göre haklarını (örneğin BM 37/43 sayılı karara göre işgale direnme hakkı) öne sürseler bile.
- **Siyasi sempati** önemlidir. Batı'da İsrail demokrasi, bölgesel müttefik, aşırılığa karşı kale olarak görülür. Bu örtük **iyi niyet varsayımı** yaratır. Filistinliler ise İslamcılık, otoriterlik veya terörizm ile ilişkilendirilir –**kötü niyet varsayımı** doğurur. Bu sempatiler sadece medya çerçevelemesini değil, hukuki ve diplomatik dili de şekillendirir.
- **Güç yargıdan korur.** BM'de veto hakkı olan, güçlü askeri ittifakları (ör. ABD ile) veya ekonomik etkisi olan devletler neredeyse hiç uluslararası kovuşturma veya etiketlemeye tabi tutulmaz. Bu yüzden terörizm de savaş suçları gibi **çoğunlukla zayıf olanlar tarafından işlendiğinde cezalandırılır.**

Filistin Mücadelesi ve Aydınlanma İdeali

Özünde Filistin talebi sadece toprak, egemenlik veya tanıma değildir – **hukukun eşit uygulanması talebidir.** Başkalarına uygulanan **aynı ilkelerin kendilerine de uygulanması** talebidir –direnme hakkı, yaşama hakkı veya adalet hakkı olsun.

Bu anlamda Filistin mücadelesi **Aydınlanma'nın temel mücadelelerini yansıtır.** 18. yüzyıl düşünürleri nasıl **kralların ilahi hakkını** –doğum veya unvan nedeniyle bazı yöneticilerin hukuk üstü olduğu fikrini– reddettilerse, Filistinliler de bugün **devletlerin hukuki hesap vermekten muafiyetini** reddeder.

Rousseau, Montesquieu ve Kant gibi Aydınlanma düşünürleri **hukukun herkese eşit uygulanması gerektiğini**, aksi halde bunun hukuk değil tiranlık olduğunu savundular. **Egemenliğin halkta olduğunu**, onu fermanla iddia eden yöneticilerde değil. Filistinliler de şunu savunur: **devlet olmak kimin insan sayılacağını, kimin suçlu ilan edileceğini veya kimin acısının önemli olduğunu belirlememelidir.**

Aynı araç ve amaçlarla bir bombalamaya terörizm, diğerine güvenlik demek aristokrasi mantığını yeniden kurmaktır: **bazı hayatların kutsal, diğerlerinin harcanabilir olduğu.** Bazı insanların direnme hakkı varken diğerlerinin sadece acı çekme hakkı olduğu.

Tutarlı hukuk talebi –Cenevre Sözleşmeleri'nin uygulanması, savaş suçlarının kovuşturulması veya terörizmin tanımlanması olsun– sadece adalet talebi değil, **modernliğin ta kendisidir.**

Sonuç: Evrensel Bir Standarta Doğru

Terörizm siyasi bir hakareten öte, anlamlı bir hukuki kategori olacaksa **tutarlı uygulanmalıdır.** Bu şunları gerektirir:

- **Devlet aktörlerinin de terörizm işleyebileceğinin** kabul edilmesi, devlet-dışı aktörler gibi.
- **Siyasi amaçlarla sivilleri hedef almanın** terörizm olduğunun kabul edilmesi, failin bayrağı, dini veya stratejik değeri ne olursa olsun.

- BMGK 49/60 gibi hukuki tanımların **eylemlere**, aktörlere değil uygulanması.

Bunun yapılmaması sadece adaletsizliği sürdürür – uluslararası hukukun tüm fikrini zayıflatır. Dünyaya hukukun evrensel olmadığını, güçlülerin silahı olduğunu söyler. Mazlumlara tek suçlarının zayıflık olduğunu söyler.

Hukuk altında eşit hak, eşit koruma ve eşit yargılanma talebi radikal bir talep değildir – **Aydınlanma'nın ta kendisidir** ve ona sahip çıktığını iddia eden her uygarlığın ölçütüdür.

Ek: BM Genel Kurul Kararı 49/60'un Katı Kelimesi Kelimesine Tanımını Karşılayan Olaylar

Devlet veya devlet destekli aktörlere uygulanan alışılmış muafiyet olmadan.

A. Katliamlar (sivilleri kasıtlı olarak geniş çaplı öldürerek korkutma ve kaçış ya da teslimiyeti zorlama)

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
A1	King David Oteli Bombalaması	22 Tem 1946	Irgun Zvai Leumi (Menachem Begin)	Kudüs	91 ölü (41 Arap, 28 İngiliz, 17 Yahudi, diğer)	Sivil personelin çalıştığı İngiliz idari merkezine bomba yerleştirilerek sakinleri öldürmek ve zorunlu yönetimi Filistin'i terk etmeye korkutmak. Uyuyan ailelerin evlerine gece bombalaması, yakın bir olaya misilleme olarak Arap köylerini korkutmak.
A2	Al-Khisas Katliamı	18 Ara 1947	Palmach (Haganah elit birimi)	Al-Khisas, Celile	10–15 köylü öldürüldü (5 çocuk dahil)	evlerine gece bombalaması, yakın bir olaya misilleme olarak Arap köylerini korkutmak.
A3	Balad al-Shaykh Katliamı	31 Ara 1947	Palmach (Haganah)	Balad al-Shaykh, Hayfa	60–70 köylü öldürüldü	Rafineri saldırısından sonra misilleme; evlerde maksimum yetişkin erkek öldürme

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
A4	Sa'sa Katliamı	14-15 Şub 1948	Palmach (Haganah)	Sa'sa, Safed bölgesi	60 köylü öldürüldü (çocuklar dahil)	emriyle korku yaratmak ve Arap direnişini caydırmak. İçinde insanlar varken evleri yıkmak; Celile köylerini kaçırmaya korkutmak için açık "model baskın". Ev ev sistematik cinayetler, sakatlama ve cesetlerin halka teşhiri; Filistin nüfusunu toplu kaçırmaya korkutmak için açıkça tasarlandı (1948 göçünün doğrudan tetikleyicisi). Ele geçirdikten sonra esir ve sivillerin infazı; Operasyon Yiftah sırasında çevre Safed topluluklarını korkutmak. Tecavüz ve toplu mezarlarla saldırı; Lod-Ramle fethinin parçası olarak köyü korkutup boşaltmak.
A5	Deir Yassin Katliamı	9 Nis 1948	Irgun & Lehi (Haganah sessiz onayıyla)	Deir Yassin, Kudüs koridoru	107-140 köylü (kadın, çocuk, yaşlı dahil)	
A6	Ein al-Zeitun Katliamı	2-3 May 1948	Palmach (Haganah)	Ein al-Zeitun, Safed	70+ köylü öldürüldü	
A7	Abu Shusha Katliamı	13-14 May 1948	Givati Tugayı (Haganah)	Abu Shusha, Ramle bölgesi	60-70 köylü öldürüldü	

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
A8	Tantura Katliamı	22 May 1948	Alexandroni Tugayı (Haganah)	Tantura, Hayfa kıyısı	200+ köylü öldürüldü	Teslim olduktan sonra genç erkeklerin vurulması ve toplu mezarlara gömülmesi; kıyı Filistinlilerini kaçırmaya zorlamak ve Hayfa'yı güvence altına almak.
A9	Lydda (Lod) & Ramle Sürgün Katliamları	11-14 Tem 1948	Yiftach & 8. Zırhlı Tugaylar (Yitzhak Rabin, Palmach) Ben-Gurion emriyle	Lydda & Ramle	250-1.700 öldürüldü; 70.000 zorla sürgüne yürüdü	Rastgele ateş, cami katliamı (~200 ölü) ve 40 °C sıcakta ölüm yürüyüşü; Kudüs yolundaki ana kasabaları korkutup boşaltmak.
A10	Eilabun Katliamı	30 Eki 1948	Golani Tugayı (IDF)	Eilabun, Taberiye bölgesi	14 köylü idam edildi	Teslimden sonra BM gözlemcilerince belgelenen infazlar; Aşağı Celile'den Hristiyan Arap göçünü zorlamak.
A11	Hula Katliamı	31 Eki 1948	Carmeli Tugayı (IDF)	Hula, Lübnan sınırı	35-58 köylü öldürüldü	Teslimden sonra infazlar; komutan kısa süre hapsedildi ama niyet Operasyon Hiram sırasında sınır nüfusunu korkutmaktı.

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
A12	Al-Dawayima Katliamı	29 Eki 1948	89. Komando Taburu (IDF)	Al-Dawayima, Hebron bölgesi	80-455 sivil (tahminler değişir)	Evlerde, camide ve mağaralarda üç aşamalı katliam; güney cephesindeki kalan köyleri korkutmak.
A13	Safsaf & Saliha Katliamları	29-30 Eki 1948	7. Zırhlı Tugay (IDF)	Safsaf & Saliha, Yukarı Celile	Safsaf'ta 52-70, Saliha'da 60-94	Teslimden sonra infaz, tecavüz, ceset yakma ve mültecilerle dolu camiye patlatma; Celile'den kaçıışı hızlandırmak.
A14	Arab al-Mawasi Katliamı	2 Kas 1948	IDF güçleri	Eilabun yakınları, Taberiye	14 bedevi öldürüldü	Erkekleri vurma ve köyü yok etme; göçebe grupları geleneksel topraklarını terk etmeye korkutmak.
A15	Qibya Katliamı	14-15 Eki 1953	IDF Birim 101 & Paraşütçüler (Ariel Sharon)	Qibya, Batı Şeria (o zaman Ürdün)	69 köylü (2/3 kadın ve çocuk)	İçinde insanlar varken ev ve okulu dinamitle uçurma; Ürdün sınır köylerini korkutmak için misilleme.
A16	Khan Yunis Katliamı	3 Kas 1956	IDF güçleri	Khan Yunis, Gazze Şeridi	275-400 Filistinli öldürüldü	Sina işgali sırasında kontrolü zorlamak için ev ev infaz ve bağlı erkeklerin toplu mezarları.
A17	Kafr Qasim Katliamı	29 Eki 1956	İsrail Sınır Polisi	Kafr Qasim, İsrail	49 Arap vatandaşı	Süveyş krizi sırasında dönen işçilere

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
					(23 çocuk dahil)	sürpriz sokağa çıkma yasağını "vur emriyle" uygulamak; İsraili Arap nüfusu korkutmak.
A18	Sabra ve Şatilla Katliamları	16-18 Eyl 1982	Lübnanlı Falanjistler (IDF kuşatması, işaret fişeği ve giriş kontrolü altında) (Kahan Komisyonu Ariel Sharon'ı kişisel olarak sorumlu tuttu)	Beyrut mülteci kampları	800-3.500 Filistinli ve Lübnanlı sivil	Katliamı mümkün kılıp kolaylaştırarak kalan PLO taraftarlarını korkutmak ve Lübnan'dan tüm savaşçıların tahliyesini zorlamak.

B. Terör Niyetiyle Hedefli Suikastlar / Yargısız İnfazlar

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
B1	Lillehammer Olayı	21 Tem 1973	Mossad "Wrath of God" ekibi	Lillehammer, Norveç	Masum Faslı garson Ahmed Bouchiki öldürüldü	Yanlış kimlik halka açık infaz; dünya çapında PLO ağlarını korkutmak (klasik devlet terörü imzası).
B2	Salah Shehadeh Suikastı	22 Tem 2002	İsrail Hava Kuvvetleri (1 tonluk bomba)	Gazze Şehri (yoğun nüfuslu)	15 ölü (Shehadeh'in eşi, 14 yaşındaki kızı, 9 başka çocuk dahil)	Konut bloğunda kasıtlı orantısız mühimmat kullanarak Hamas'ı başsız

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
						bırakırken bilerek toplu sivil ölüm yaratmak ve Gazze nüfusunu korkutmak. Binlerce yerinden edilmişin bulunduğu çadır kampına saldırı; komutanı yok ederken toplu sivil ölümleri kabul ederek Gazze direnişini kırmak. Çoğunlukla silahsız göstericilere (doktor ve gazeteciler dahil) sistematik canlı mermi; Gazze nüfusunu korkutup sınır protestolarını durdurmak.
B3	Muhammed Deif Suikastı (Temmuz 2024)	13 Tem 2024	İsrail Hava Kuvvetleri	Khan Yunis yerinden edilmişler kampı	90+ sivil öldürüldü (doğrulandı)	
B4	Gazze "Büyük Dönüş Yürüyüşü" Keskin Nişancı Kampanyası	30 Mar 2018 – Ara 2019	IDF keskin nişancı birimleri açık kurallarla	Gazze-İsrail çiti	223 ölü, 13.000+ yaralı (çoğu kalıcı sakat)	

C. Yerleşimci Şiddeti (çoğunlukla devlet cezasızlığıyla devlet-dışı aktörler)

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
C1	Muhammed Abu Khdeir Cinayeti	2 Tem 2014	Yahudi aşırııcılardan (yerleşimci kökenli)	Doğu Kudüs	16 yaşındaki çocuk kaçırıldı, dövüldü, canlı yakıldı	Üç İsraili gencin öldürülmesinden sonra Kudüs'teki Filistinli sakinleri

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
C2	Duma Kundaklama Saldırısı	31 Tem 2015	Amiram Ben-Uliel & Tepe Gençliği ağı	Duma köyü, Batı Şeria	18 aylık Ali Dawabsheh canlı yakıldı; her iki ebeveyn sonra öldü	korkutmak için misilleme canlı yakma. Uyuyan ailenin evine "İntikam" yazısıyla yangın bombası; Filistinlileri korkutup toprak gaspını hızlandırmak ("fiyat etiketi" doktrini).
C3	Wadi as-Seeq İşkence Olayı	12 Eki 2023	Askeri tarz üniformalı silahlı yerleşimciler	Wadi as-Seeq, Ürdün Vadisi	Birden fazla Filistinli çoban saatlerce işkence gördü (sigara yanığı, dayak, idrar, cinsel taciz girişimi)	Uzun sadist işkence; çoban topluluklarını otlakları terk etmeye korkutmak.
C4	Nisan 2024 Yerleşimci Çılgınlığı (Benjamin Achimeir cinayetinden sonra)	12-15 Nis 2024	Yüzlerce silahlı yerleşimci	11 Filistin köyü (al-Mughayyir, Douma vb.)	4 Filistinli öldü, onlarca yaralı, yüzlerce ev/araba yakıldı	İlişkisiz köylere toplu ceza pogromu; tüm ilçeleri korkutup teslimiyet veya kaçış zorlamak.
C5	Huwara Çılgınlığı ("Pogrom")	26 Şub 2023	Sosyal medya üzerinden örgütlenmiş onlarca silahlı yerleşimci	Huwara, Nablus bölgesi, Batı Şeria	1 Filistinli öldü, ~400 yaralı (ateşli silah dahil), yaygın yıkım (arabalar/evler yakıldı)	Yerleşimci ölümlerinden sonra köyde koordineli intikam saldırıları; Filistin nüfusunu açıkça korkutup cezalandırmak ("fiyat etiketi" seçim sonrası tırmanış).
C6	Afaf Abu Alia'ya Zeytin Hasadı Saldırısı	Eki 2025	İsraili yerleşimciler (birden fazla saldırgan)	Belirsiz Batı Şeria köyü (zeytinlikler)	1 bilinçsiz dövüldü (Afaf Abu Alia hastaneye kaldırıldı);	Filistinli hasatçılara ve uluslararası gözlemcilere saldırı; çiftçileri

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
					gazeteci saldırıya uğradı	korkutmak, geçimi bozmak ve hasat mevsiminde toprağa erişimi engellemek.
C7	Kuzu İşkence Olayı	Kas 2025	İsrailli yerleşimciler (kameraya alınan grup)	Filistin'e ait ağıl, Batı Şeria	Hayvanlar işkence gördü/öldürüldü (ağıldaki kuzular)	Hayvanlara zulüm vekaleten korkutma olarak; çobanları korkutup otlakları ekonomik olarak terk ettirmek.
C8	Turmus Ayya, Sinjil, Ein Siniya Saldırıları (Mahkûm Serbest Bırakıldıktan Sonra)	17 Oca 2025	Ultra milliyetçi yerleşimciler ("Hayat İçin Savaş" grubu)	Turmus Ayya, Sinjil, Ein Siniya, Ramallah bölgesi	Maddi hasar (birden fazla ev/araba yakıldı); ölüm bildirilmedi	Mahkûm serbest bırakma kutlamalarını bozmak için zamanlanmış kundaklama ve tahribat; korku salmak ve hakimiyet iddia etmek.
C9	Um al-Kheir'de Awdah al-Hathaleen Vurularak Öldürülmesi	Haz 2025	Yerleşimci (AB yaptırım uygulanan Yinon Levi)	Um al-Kheir, Güney Hebron Tepeleri	1 öldürüldü (barış aktivisti Awdah al-Hathaleen); akrabaları IDF tarafından tutuklandı	Aktiviste hedefli ateş, ardından mağdur ailesinin askeri tutuklamaları; bedevi topluluğunu korkutup toprak gaspını kolaylaştırmak (devam eden yer değiştirme kampanyası).
C10	Shadi a-Tarawah ve Ailesine Saldırı	May 2025	İsrailli yerleşimciler	Qa'un Ovası veya benzeri, Batı Şeria	1 yaralı (Shadi a-Tarawah vuruldu, bacağını kaybetti); genç oğlu dövüldü	Tarla işinde baba/oğula ateş ve dayak; çiftçileri korkutup tarım arazilerine

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
C11	Khilet a-Dabe' Köyüne Baskın	31 May 2025	Sürüleriyle İsrailli yerleşimciler	Khilet a-Dabe', Batı Şeria	Maddi/geçim hasarı (hayvanlarla baskın); doğrudan kayıp yok	erişimi kısıtlamak. Tarlaları işgal etmek için sürü baskınları; köylüleri kaçırmaya korkutmak, sistematik arazi ihlalinin parçası. Hayvancılığı kesmek; çoban ailelerini ekonomik olarak korkutup geleneksel topraklardan sürmek.
C12	Keçi Yavrularının Öldürülmesi	25 May 2025	İsrailli yerleşimciler	Belirsiz Batı Şeria otlak bölgesi	Hayvanlar öldürüldü (keçi yavruları)	Hasat sırasında ortak yerleşimci-asker dayaağı; korku yaratmak ve Filistinlilerin bahçelere erişimini kısıtlamak.
C13	Nahhalin Zeytin Çiftçisine Saldırı	24 Eki 2025	IDF desteğiyle İsrailli yerleşimci	Nahhalin, Beytüllahim bölgesi	1 ağır dövüldü (58 yaşındaki çiftçi); IDF tarafından soruşturuldu	Örgütlü kundaklama ve saldırılar; kent/kırsal alanlarda sınırsız erişim mesajı vererek sivilleri ve hatta devlet gücünü korkutmak.
C14	Beit Lid Sanayi Bölgesi ve Bedevi Saldırısı	Kas 2025 (14 Kas'tan önceki günler)	Maskeli büyük yerleşimci kalabalığı	Beit Lid (sanayi bölgesi) ve yakın bedevi alanları	Maddi hasar (kamyon/binalar yakıldı); askerlere saldırı; Filistinli kayıp belirtilmedi	İbadethanede kundaklama ve askerleri tehdit eden graffiti ("Sizden korkmuyoruz"); Müslüman topluluklarını
C15	Hamida Camii Kundaklaması	Kas 2025 (14 Kas'tan önceki Perşembe)	Yahudi yerleşimciler	Hamida Camii bölgesi, Batı Şeria	Maddi hasar (duvar/zemin yanık izleri); ölüm yok	

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar
C16	Burqa Köyü Kundaklama Saldırısı	15 Tem 2025	İsrailli yerleşimciler (gece baskını)	Burqa, Ramallah'ın doğusu	Birden fazla araba/ev yangınıyla yok edildi; yaralı bildirilmedi	korkutup ideolojik üstünlük iddia etmek. Gece araç ve yapı kundaklaması; hasat mevsimi şiddetinin ortasında sakinleri korkutup günlük hayatı bozmak. Taciz, taşlama ve ateş ikinci sürgünü (1948 mültecileri) zorladı; toprak gaspı için köyü boşaltmak.
C17	Mughayyir al-Deir Sürgün Kampanyası	May 2025	IDF varlığında maskeli yerleşimciler	Mughayyir al-Deir, Ramallah'ın doğusu	Birden fazla yaralı (taşlama, ateş); tüm köy ikinci kez yerinden edildi	Tarihi kilise yakınında kundaklama ve ev saldırıları; azınlık Hristiyan Filistinlileri korkutup yerleşimci kontrolünü genişletmek.
C18	Hristiyan Kasabası Taybeh'e Saldırıları	Tem 2025 (17 Tem'den önceki son hafta)	İsrailli yerleşimciler	Taybeh, Batı Şeria (Hristiyan kasabası)	Maddi hasar (5. yüzyıl kilisesi yakınında yangın, evler); kayıp belirtilmedi	Filistin saldırılarından sonra intikam dayağı ama geniş topluluğu cezasızlıkla korkutmak için kullanıldı.
C19	Sinjil Saldırıları (Cinayetlerden Sonra)	Tem 2025 (17 Tem'den önceki Cuma)	İsrailli yerleşimciler	Sinjil, Batı Şeria	Dövölmekten yaralılar; 6 tutuklandı/serbest	Günlük faaliyetlerde aileye yönelik şiddet; kırsalda korku yaratmak
C20	B'Tselem Belgeli Genç ve Baba Vurulması	Haz 2025	İsrailli yerleşimciler	Belirsiz Batı Şeria bölgesi	1 vuruldu (baba bacağını kaybetti); genç dövöldü	

No.	Olay	Tarih	Fail(ler)	Yer	Kayıplar	Neden tanımı karşılar ve hareketi kısıtlamak.
-----	------	-------	-----------	-----	----------	--

Bu 32 olay (18 katliam, 4 hedefli suikast, 20 yerleşimci saldırı) devlet veya devlet korumalı aktörlere genellikle verilen siyasi muafiyet olmaksızın BMGK 49/60'un her unsurunu açıkça karşılar. Birlikte binlerce sivil ölüme yol açmış ve failler, komutanlar ya da sonraki İsraili soruşturmalar tarafından da kabul edildiği üzere terör yaratmak, nüfusu korkutmak ya da siyasi/teritoryal sonuçlar elde etmek amacıyla yapılmıştır.